

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Пепа Стоянова Шиндрова –
във връзка със заповеди № НП-07-55 / 05.11. 2014 на Председателя на ССА и
№ 457д/06.11.2014 г. на Директора на ДЗИ – Генерал Тошево

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност “Професор”, професионално направление 6.2 “Растителна защита”, научна специалност 04.01.10 – Растителна защита / фитопатология /, обявен в ДВ бр. 71 от 26 .08. 2014 година.

В законовия срок документи за участие в конкурса е подал само един кандидат доц. д-р Иван Димитров Киряков от Добруджански Земеделски Институт Генерал Тошево.

Доцент д-р Иван Димитров Киряков е завършил висшето си образование през 1987 год. във Висшия Селскостопански Институт “Васил Коларов” – Пловдив. Още през същата година, се явява на конкурс за научен сътрудник в Добруджански Земеделски Институт – Генерал Тошево. След успешно издържан изпит е назначен за научен сътрудник по фитопатология. През 2000 година Иван Киряков успешно защитава дисертационен труд в областта на растителната защита на тема “Проучвания върху бактериозите по зрелия фасул/ *Phaseolus vulgaris* L./ и получава научната степен “Доктор” по специалност Растителна защита.. От 2002 година, д-р Киряков е ст. н. с. II – ра ст./ доцент / в секция “ Селекция на зърнено-бобовите култури “, към Добруджански Земеделски Институт Генерал Тошево.

След 2003 година доц. Иван Димитров Киряков заема редица административни длъжности в Добруджански Земеделски Институт. През периода 2003 – 2010 година той е научен секретар на Института. От 2010 до 2012 год. е временно изпълняващ длъжността директор на ДЗИ Генерал Тошево, а от 2012 до настоящия момент е директор на ДЗИ.

От 2009 година, той съчетава научно-изследователската си дейност с преподавателска такава - води лекционен курс по специалността Растителна защита към катедра “Растениевъдство” в Технически Университет – Варна.

Творческата биография на доц. Иван Киряков включва и участие в експертни съвети / ЕС по общо земеделие и хранителни технологии към ССА, ЕС по едногодишни и многогодишни бобови култури към ССА /, редакционни колегии/ Растениевъдни науки, Field crop study-ген. Тошево / национални научни организации / Председател на СУБ-клон Добрич /.

От приложена към документите справка се вижда, че кандидатът доц. Иван Димитров Киряков е изготвил шест рецензии / 4 на дисертационни трудове и 2 за получаване на научно звание доцент/ и едно становище за присъждане на академична длъжност “Професор”

През научната си кариера доц. д-р Иван Димитров Киряков е участвал в 8 научни проекта, единият, от които международен. Той е бил научен ръководител на две докторски дисертации на тема “Проучвания върху фузарийното увяхване по лещата в България” и “Проучвания върху ръждата по фасула в България”, защитени успешно през 2007 и 2010.

Имайки предвид по-горе изложеното считам, че доц. Иван Димитров Киряков напълно отговаря на условията за кандидатстване в настоящия конкурс за академичната длъжност “професор”.

В конкурса кандидатът доц. Иван Димитров Киряков участва с **50** научни статии и **7** ръководства.

Статиите са публикувани в следните сборници и списания:

Растениевъдни науки – 10 бр.

Genetics and Breeding – 2 бр.

Почвование агрохимия и екология – 2 бр.

Изследвания върху полските култури / Field Crop Studies / - 13 бр.

Научни трудове на АУ-Пловдив – 1.бр.

Biotechnol. & Biotechnol.. Eq. – 1 бр.

В нереферирани български списания – 3 бр.

Ann. Report of the Bean Improvement Cooperative – 13 бр.

Доклади от международни научни конференции – 5 бр.

Двадесет и осем от публикациите на доц. Киряков са написани на български и 22 на английски език. В 2 публикации той е самостоятелен автор, в 14 – е първи и в 34 – втори или следващ автор.

От приложените публикации е видно, че те са резултат на дългогодишна, целенасочена научна дейност в областта на растителната защита и селекцията на

устойчивост. Обект на проучванията на кандидата са патогените по няколко основни полски култури в т. ч. фасул, леща и слънчоглед.

Основно направление по което работи доц. Киряков са болестите по зърнено-бобовите култури, в частност-по фасула. От патагене по фасула, авторът проучва икономически най- важните в това число: антракнозата/*Colletotrichum lindemuthianum*/, ръждата/*Uromices appendiculathus*/, бактериозите/ *Xanthomonas axonopodis* pv. *Phaseoli*, *Curtobacterium flaccumflaciens* ,var. *Flaccumflaciens*/. В част от статиите той проучва разпространението на тези патогени и тяхното вирулентно разнообразие. Многогодишните проучвания на автора в това направление са сериозен теоретичен и практически принос. Установено е расовото разнообразие на патогените и районите на разпространение на отделните раси в България. Резултатите от подобни проучвания дават ценна информация за районирането на сортовете в практиката, както и за бъдещите направления в селекционния процес .В други публикации се разглеждат въпросите свързани с имуноселекцията. Установени са източници на устойчивост, което дава възможност те да бъдат използвани при създаването на сортове фасул с комплексна устойчивост. Съществен дял от статиите, отразяват резултатите от стопанска и фитопатологична характеристика на новите сортове, фасул, част от които проявяват устойчивост към две и повече болести. Тези резултати, съчетени с резултатите за разпространението на патогените и тяхното расово разнообразие са ценна информация за селекцията на устойчивост, за районирането на сортовете, както и за набелязване на мерки за борба.

Малка част от публикациите на доц. Иван Киряков касаят въпросите за фузарийното увяхване по лещата /*Fusarium oxysporum* f. sp.*lentis*/, и третират методични въпроси.

Кандидатът е съавтор и в няколко статии, касаещи болестите по слънчогледа. – по точно селекцията на устойчивост към една от икономически най-важните болести - бялото гниене /*Sclerotinia sclerotiorum*/.

Статиите на кандидата са написани на ясен и точен научен език и стил. Те имат оригинални теоретични и практични приноси, постигнати чрез използване на съвременни и оригинални методи.

Кандидатът за академично звание “ Професор “ доц. Иван Димитров Киряков е представил справка за 88 цитирания в наши и международни научни списания и сборници, 20 от които са с импакт фактор. Това говори за висока оценка и интерес към неговите разработки. Всички цитирания са положителни.

Заключение:

В заключение считам, че кандидатът доц. д-р Иван Димитров Киряков напълно отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност “Професор” съгласно Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България. Основание за това ми дават резултатите от научната и научно-приложна дейност на кандидата, от които се вижда, че той е утвърден изследовател, който работи на високо научно ниво и има съществени приноси за популяризиране на научните постижения в практиката.

Препоръчвам на уважаемото жури на доц. д-р Иван Димитров Киряков да бъде присъдена академичната длъжност “Професор” по Растителна защита, шифър 04 01 10 , професионално направление 6.2 Растителна защита / фитопатология /.

Изготвил становището.....

03 .12.2014 год.

Доц. д-р П. Шиндрева

Добрич